

Alfred Neulandi ausammas

Vabaduse ja J. Kuperjanovi tänavate nurgal

Tõstesportlane Alfred Neuland sündis 10. oktoobril 1895.aastal Valgas. Kirikuraamatusse kanti nimi Karl Alfred Neuland. Peagi kolis Neulandi pere Riiga, kus tulevane olümpiavõitja tegi esmakordselt tutvust tõstekangiga. Esimene võistluski toimus Riias 1911. aastal, kus vaevalt 16-aastane Alfred võitis kergekaalus kõik vastased. Keeruline 1917. aasta tõi Neulandi taas Valka Purakülla. Sel ajal oli tema nimel juba 11 maailmarekordit.

Olles vahepeal osalenud Eesti Vabadussõjas, sõitis Neuland 1920. aastal Antverpeni olümpiamängudele. Peale tema osales seal 53 atleeti 14. riigist. Neuland naasis koju Valka kuldmedaliga. Liialdusteta on tema kohta öeldud, et Alfred Neuland tõstis iseseisva Eesti maailmakaardile. Edu saatis Neulandi ka Pariisi olümpiamängudel, kus ta võitis hõbemedali. On arvatud, et kuldmedali kaotas ta oma novaatorliku tõsteviisi - rebimises laia kätehaarde kasutuselevõtu - tõttu.

Nende kahe olümpiavõidu vahele mahtusid tähtsad sündmused nii äri- kui perekondlikus elus. 1921. aastal asutas Neuland Valgas Vabaduse 5 äri algkapitaliga 7000 marka. 17. aprillil 1922. aastal laulatati Valgas Jaani kirikus Alfred Neuland ja Alvine Aleksandra Kalnin. Hiljem kasvas peres neli poega.

Valgast pärit spordi suurmehe arvel oli üle 250 auhinna.

Valgas oli Neulandil eri aegadel mitmeid elukohti: J.Kuperjanovi 14 (1920-1927), Kungla 19 (1927-1934), J.Kuperjanovi 4 (1934-1944).

Neulandi 100. sünniaastapäeval avati tema elukoha majaseinal mälestustahvel ning J.Kuperjanovi-Vabaduse-Kesk tänavate ristumiskohal oleval haljasalal pronksbüst graniidil (skulptor Mati Karmin).

